

กลวิธีภาษากับการสื่อสารทางการเมืองของ “ศิธา ทิวารี”:
กรณีศึกษาการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566

LANGUAGE STRATEGIES AND POLITICAL COMMUNICATION OF “SITA DIVARI”:
A CASE STUDY OF GENERAL ELECTION CAMPAIGNING IN 2023

อิสราภรณ์ บัวนาค¹ อีระยุทธ สุริยะ²
Issaraporn Buanak¹, Thirayut Suriya²

¹ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Undergraduate Student, Bachelor of Arts Program in Thai, Faculty of Liberal Arts,
Mahidol University

E-mail Issaraporn.bua@student.mahidol.edu

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Lecturer Dr., Department of Thai, Faculty of Liberal Arts, Mahidol University
E-mail Thirayut.sur@mahidol.edu

Received : February 18, 2024

Revised : May 10, 2024

Accepted : June 30, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาและบทบาทหน้าที่ของภาษาในการสื่อสารทางการเมืองของ “ศิธา ทิวารี” ในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเทปบันทึกรายการดีเบตที่เผยแพร่ทางช่องยูทูบ (Youtube) ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2566 ถึง 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 จำนวนทั้งสิ้น 12 เทปบันทึกการถกเถียง โดยใช้กรอบแนวคิดสัมพันธสารและการสื่อสารทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษา ได้แก่ การใช้คำเพื่อแบ่งขั้วทางการเมือง การใช้คำสร้างใหม่ การใช้คำสแลง การใช้คำอุทาน การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การซ้ำคำ การใช้อุปมาอุปไมย การใช้สัทพจน์ และการใช้โครงสร้างประโยคแสดงเหตุผล นอกจากนี้ภาษาที่ใช้ยังมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารทางการเมือง ได้แก่ การแสดงวิสัยทัศน์และนโยบายของพรรค การแสดงจุดยืนทางการเมืองของพรรค และการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมือง รวมถึงมีบทบาทหน้าที่ในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของศิธา ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความจริงใจ ชัดเจน และตรงไปตรงมา เป็นผู้ที่อยู่ข้างคนรุ่นใหม่ และเป็นผู้ที่เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์

คำสำคัญ

กลวิธีการใช้ภาษา ภาษากับการสื่อสารทางการเมือง การเลือกตั้งทั่วไป

ABSTRACT

The objective of this research article is to examine the use of language and the roles of language in the political communication of “Sita Divari” during the general election campaign in 2023. Data were collected from debates broadcast on the YouTube channel between March 20, 2023, and May 13, 2023, comprising a total of 12 tape recordings. The conceptual framework of the research encompasses discourse and political communication. The findings reveal various linguistic strategies including using words to convey political polarization, neologism, slang, interjections, modality, reiteration, metaphors, intertextuality, and cause-and-effect sentences. Furthermore, language plays a key role in political communication, encompassing the articulation of the party's vision and policies, conveying the party's political stance, and expressing Sita's personal political opinions. Moreover, language contributes to the construction of his identity, portraying him as a sincere, clear, and forthright individual, aligning him with the new generation, and demonstrating respect for the monarchy.

Keywords

Linguistic Strategy, Language and Political Communication, General Election

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นหัวใจหลักของการสื่อสารและเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ หรือค่านิยมระหว่างกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร (วิรัช วงศ์ภินันท์ วัฒนา, 2563) ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ภาษามีรูปแบบที่ต่างกันคือวัตถุประสงค์หรือบริบทในการใช้ภาษา ยกตัวอย่าง เช่น ภาษาข่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อแจ้งหรือรายงานสิ่งที่เกิดขึ้น ภาษากฎหมายมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ให้คนปฏิบัติตาม ภาษาวิทยาศาสตร์มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลางและไม่มีอคติ เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างของวิธภาษาที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของผู้พูดทั้งสิ้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556)

ในบริบทของการสื่อสารทางการเมือง ภาษามีวัตถุประสงค์เฉพาะคือเพื่อสื่อสารเรื่องราวทางการเมือง การปกครอง กล่าวคือ นักการเมืองไม่ว่าจะอยู่ในระบอบการปกครองแบบใดก็ตาม ย่อมต้องยุ่งเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้คนในสังคม เช่น การปราศรัย การรณรงค์หาเสียง การออกกฎหมายข้อบังคับ การแจ้งข่าวสาร หรือการนำเสนอนโยบายในการบริหารประเทศ (Rozina and Karapetjana, 2009 อ้างถึงใน อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ, 2558)

สถานการณ์การสื่อสารที่ปรากฏการใช้ภาษาการเมืองอย่างเห็นได้ชัดในช่วงเวลาที่ผ่านมา คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2566 ในช่วงเวลานี้มีนักการเมืองที่มีลีลาการหาเสียงที่โดดเด่นและมีเอกลักษณ์หลายบุคคล หนึ่งในนั้นคือ “ศิธา ทิวารี” ผู้ลงสมัครเลือกตั้งในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจากพรรคไทยสร้างไทย

“ศิธา ทิวารี” เริ่มเข้าสู่เส้นทางการเมืองโดยลงสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดพรรคไทยรักไทย ภายหลังถูกตัดสิทธิทางการเมืองในคดียุบพรรคการเมือง พ.ศ. 2549 เนื่องจากเป็นกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย ต่อมาลาออกจากพรรคเพื่อไทยเข้าร่วมงานกับพรรคไทยสร้างไทย โดยมีคุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์เป็นหัวหน้าพรรค จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2565 ได้ลงสมัครเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง จนมาลงสมัครอีกครั้งในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ได้ลงสมัครในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ สังกัดพรรคไทยสร้างไทย แต่ไม่ได้รับเลือกเช่นกัน (Thai PBS, 2566)

อย่างไรก็ตาม แม้สุดท้ายศิธาจะไม่ได้รับเลือกจากตำแหน่งที่ลงสมัคร แต่เขาได้รับความนิยมและถูกพูดถึงในพื้นที่สื่ออยู่เสมอ ความนิยมนี้สังเกตได้จากช่องทางออนไลน์อย่างเพจเฟซบุ๊ก “น.ต.ศิธา ทิวารี – Sita divari” ที่มีผู้ติดตามกว่า 499,000 คน หรือบัญชีอีเมลหรือทวิตเตอร์ “SitaDivari” ที่มีผู้ติดตาม 386,000 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ก.ย. 2566) ไปจนถึงการพูดถึงลักษณะการหาเสียงของศิธาที่เป็นที่ชื่นชอบของประชาชน จนเกิดแฮชแท็ก เช่น #แต่ดีดีปูน #แต่ดีดีศิธา #ศิธาทิวารี ฯลฯ หรือแม้กระทั่งการได้รับเชิญให้ไปออกรายการสัมภาษณ์ต่าง ๆ เช่น รายการกรรมกรข่าวคุยนอกจอ รายการช่อง Jomquan รายการถ้าหนูรับที่จะรักปะ หรือรายการ The driver ฯลฯ ถือได้ว่าศิธาเป็นที่นิยมอย่างมาก

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ศิธาได้รับความนิยมเป็นอย่างมากคือ การใช้ภาษาในการสื่อสารประเด็นทางการเมือง ศิธามักแสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมา แม้เขาจะเป็นนักการเมืองจากพรรคขนาดเล็ก แต่ทุกครั้งที่มีการติเบตในรายการต่าง ๆ เขามักถูกกล่าวถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อสังคมออนไลน์ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1 [หัวข้อการติเบตเรื่อง พรรคเพื่อไทยจะประกาศไม่จับมือกับพรรคพลังประชารัฐหรือไม่]

“ในฐานะที่เคยอยู่เพื่อไทยนะ ไอ้โฮ ไม่เอาอะพี่หมอ พี่หมอบอกว่าความชัดเจนเนี่ย คือเป็นหัวหน้าพรรคพูดไปแล้วจะลาออก มันมาตรฐานเดียวกับประชาธิปไตย มาตรฐานเดียวกับอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มันไม่เอาอะเพื่อไทยมันพรรคเก่าผมอะ [...] แล้วก่อนหน้านี้เนี่ย คุณอึ้งอึ้งกับคุณเศรษฐาพูดปั๊บ ชัดจบ แล้วผมจะไม่ว่าอะไรเลย ไอ้โฮ ให้เพื่อไทยเป็นพี่ใหญ่ฝั่งประชาธิปไตย ก้าวไกลเป็นพี่รองก็ได้อะ ชัดเจนอย่างนั้นะ ผมมีกำลังใจเดิน แต่กลายเป็นว่าพี่รองมาชัดเจนกว่าพี่ใหญ่ ผมไม่เอาอะพี่หมอ เอาชัด ๆ ไป”

(Thairath Online, 28 เม.ย. 2566)

ข้อความดังกล่าวเป็นถ้อยคำของศิธาในการติเบตหัวข้อเรื่อง “พรรคเพื่อไทยจะประกาศไม่จับมือกับพรรคพลังประชารัฐหรือไม่” โดยในตอนนี้นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว หัวหน้าพรรคเพื่อไทยได้กล่าวว่า ถ้าพรรคเพื่อไทยร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับชั่วคราวเดิม ตนเองจะลาออกจากหัวหน้าพรรคเพื่อไทย ทำให้ศิธากล่าวข้อความข้างต้น จากตัวอย่างจะเห็นว่าเขาใช้คำอุทาน “ไอ้โฮ ไม่เอาอะพี่หมอ” เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าพรรคเพื่อไทยยังขาดความชัดเจนเรื่องการร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับพรรคพลังประชารัฐ

นอกจากนี้ยังพบการใช้อุปสรรค โดยศิธาเปรียบความสัมพันธ์ในฝั่งประชาธิปไตยว่าเหมือนกับครอบครัว คำว่า “พี่ใหญ่” คือผู้ที่เกิดก่อนหรือมีอายุมากกว่า ในที่นี้หมายถึง พรรคเพื่อไทยอยู่ในการเมืองมานานกว่าจึงเป็นผู้นำของฝั่งประชาธิปไตย ส่วนคำว่า “พี่รอง” คือผู้ที่เกิดหลังและมีอายุน้อยกว่าหมายถึงพรรคก้าวไกล การใช้อุปสรรคดังกล่าวนี้สะท้อนความคิดของเขาว่า การจัดตั้งรัฐบาลฝั่งพรรคเพื่อไทยและก้าวไกลควรไปด้วยกันและไม่ร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับชั่วคราวเดิม

ที่ผ่านมางานวิจัยที่ศึกษาการใช้ภาษาในสัมพันธสารประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองจำนวนมาก เช่น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547) ศึกษาวัจนลีลาของทักษิณ ชินวัตร ธีรพร พานโพธิ์ทอง (2550) ศึกษาภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม และธีรพร พานโพธิ์ทอง (2551) ศึกษาอุปสรรคที่นักการเมืองใช้ นิภาดา โพธิ์เรือง และศิริพร ภักดีผาสุข (2566) ศึกษาอุปสรรคเชิงวิพากษ์จากวาทกรรมการหาเสียงเลือกตั้ง สุภาพ กรังรัมย์ (2555) ศึกษาการโน้มน้าวใจของยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ไพลิน ทองสอดแสง (2563) ศึกษาวัจนลีลาของธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ และชฎาพร สิทธิศาสตร์ และคณะ (2566) ศึกษากลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์ แต่ยังไม่มีการศึกษาใดที่ศึกษาการใช้ภาษาของศิธา ทิวารี ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้ภาษาของศิธา ทิวารี ในช่วงของการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 เพื่อตอบคำถามที่ว่า ศิธาใช้กลวิธีภาษาใดบ้าง และภาษาที่ใช้มีบทบาทหน้าที่อย่างไรต่อการสื่อสารทางการเมือง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาของศิธา ทิวารี ในบริบทการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566
2. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมืองของศิธา ทิวารี ในบริบทการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสัมพันธสารวิเคราะห์ (Discourse Analysis) และแนวคิดการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. คัดเลือกรายการดีเบตที่เผยแพร่ทางช่องทางยูทูบ (Youtube) ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนดให้มีการหาเสียงเลือกตั้ง โดยคัดเลือกเฉพาะรายการที่ศิธา ทิวารีเข้าร่วมการดีเบต รวมทั้งหมด 12 เทปบันทึกรายการ

ตารางที่ 1 เทปบันทึกการดีเบตช่วงการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566

ลำดับ	ชื่อเทปบันทึกการดีเบต	ช่องรายการ	วันที่เผยแพร่
1	LIVE รายการพิเศษ เลือกตั้ง 66 เปลี่ยนใหม่หรือไปต่อ ตอน ตัวตึง!!!	สรยุทธ สุทัศนะจินดา กรรมกรข่าว	28 มี.ค. 2566
2	BIG DEBATE เชียงใหม่ : เปิดหน้าชน ขุนพลภาคเหนือ 10 เม.ย. 66 Ch7HD	Ch7HD	10 เม.ย. 2566
3	เลือกตั้ง 66 #วาระคนไทย BIG DEBATE เวที พะเยา 11 เม.ย. 66 Ch7HD		11 เม.ย. 2566
4	DEBATE ประเทศไทย ส่งท้ายการเมืองระดับภูมิภาคที่กำลังเข้มข้น กับเวที ชี้ชะตาอนาคตประเทศ	Nation Online	22 เม.ย. 2566
5	FULL VERSION : Reunion 4 ขุนพล กทม. เลือกตั้ง 66 "วิโรจน์-ศิธา-สกลธี-สุชัยวีร์" : Matichon TV	Matichon TV	25 เม.ย. 2566
6	LIVE เลือกตั้ง 2566 ดีเบตเลือกตั้ง 2566 โค้งสุดท้าย "ฝ่าวิกฤตประเทศไทย" PPTV ดีเบต	PPTV HD 36	26 เม.ย. 2566
7	Live : ไทยรัฐดีเบต เลือกตั้ง 66 ประชันนโยบาย "ปิดฝุ่นปัญหาภาคเหนือ" ThairathTV 28 เม.ย. 66	Thairath Online	28 เม.ย. 2566
8	Live : ไทยรัฐดีเบต เลือกตั้ง 66 ประชันนโยบาย "เศรษฐกิจ-ท่องเที่ยว ภาคใต้" 5 พ.ค. 66 ThairathTV		5 พ.ค. 2566
9	"ตัวจริงชิงสภา" เวทีประชันวิสัยทัศน์กับตัวแทน 9 พรรคการเมือง	ข่าวช่องวัน	29 เม.ย. 2566
10	LIVE : (รีรัน) ดีเบต มติชนxเดลินิวส์ "สงคราม 9 พรรค The Last War" ช่วงขุนศึกประจัญบาน	Matichon TV	2 พ.ค. 2566
11	ดีเบต มองกระแส-ประกาศจุดยืน-โอกาสจับมือทางการเมือง? THE STANDARD NOW MINI DEBATE	The Standard	9 พ.ค. 2566
12	เกาะติดศึกเลือกตั้ง 2566 วิชั่นตัวตึงพรรคการเมือง 9 พ.ค. 66 FULL TOP NEWS	Top News Live	9 พ.ค. 2566

1. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการถอดเทปเป็นตัวอักษรเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ศิธา ทิวารีใช้ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องสัมพันธสารวิเคราะห์ (Discourse Analysis) ของบราวน์และยูล (Brown and Yule, 1983) โดยแนวคิดนี้มองว่าสัมพันธสารเป็นภาษาในบริบทการใช้ ซึ่งเป็นมุมมองของนักภาษาศาสตร์กลุ่มหน้าที่นิยม (Functionalism) ตามแนวคิดนี้ภาษาที่ใช้เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมและมีหน้าที่ในเชิงสังคม โดยบราวน์และยูลกล่าวว่า สิ่งสำคัญของการวิเคราะห์สัมพันธสารคือ ควรศึกษา

ภาษาร่วมกับวัตถุประสงค์หรือบทบาทหน้าที่ในการสื่อสาร รวมถึงสนใจกระบวนการผลิตและตีความ เช่น ใครเป็นผู้พูด พูดกับใคร มีเจตนาในการสื่อสารอย่างไร กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ตามแนวคิดนี้สัมพันธสารเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ในงานวิจัยนี้จะวิเคราะห์การใช้ภาษาของศิธา ทิวารี โดยอธิบายรูปแบบการใช้ภาษาที่พบในสัมพันธสารการหาเสียงเลือกตั้ง แล้วเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของการใช้ในเชิงการสื่อสารการเมือง โดยอาศัยการตีความจากการสื่อสารและบริบทรายล้อมเป็นสำคัญ ด้านมิติของบทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมือง ผู้วิจัยจะนำแนวคิดของแมคเนียร์ (McNiar, 2011 อ้างถึงใน นันทนา นันทวโรภาส, 2558) มาประยุกต์ใช้ แนวคิดนี้มองว่า การสื่อสารทางการเมืองเริ่มต้นจากนักการเมืองหรือพรรคการเมือง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์จากการสื่อสารผ่านสื่อโดยมีการรับรู้ของประชาชน และบางครั้งสื่อก็อาจจะทำหน้าที่กำหนดวาระข่าวสาร ประชาชนก็อาจจะแสดงความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับนักการเมือง ด้วยเหตุนี้ นักการเมืองจึงต้องใช้การสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจและรักษาคะแนนเสียงและเสถียรภาพด้านความนิยมไว้ ในกรณีศึกษาของศิธาผู้วิจัยจะพิจารณาว่า ศิธาสื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์ใดและเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

3. สรุปและอภิปรายผล แล้วนำเสนอผลการวิจัยด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ พร้อมยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กลวิธีทางภาษาในการสื่อสารทางการเมืองของศิธาผ่านเวทีอภิปราย (Debate) ในสื่อสาธารณะ และบทบาทหน้าที่ของภาษาในการสื่อสารทางการเมือง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. กลวิธีทางภาษาในการสื่อสารทางการเมืองของศิธา ทิวารี

จากผลการวิเคราะห์พบกลวิธีทางภาษา ได้แก่ การใช้คำเพื่อแบ่งขั้วทางการเมือง การใช้คำสร้างใหม่ การใช้คำสแลง การใช้คำอุทาน การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การซ้ำคำ การใช้อุปลักษณ์ การใช้สัทพจน์ และการใช้โครงสร้างประโยคแสดงเหตุผล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การใช้คำเพื่อแบ่งขั้วทางการเมือง หมายถึง การเลือกใช้คำศัพท์เพื่อนำไปสู่การแบ่งขั้วทางการเมือง เช่น ผีประชาธิปไตย ผีเผด็จการ ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง 2 [หัวข้อการติเบตเรื่อง จุดยืนในการจัดตั้งรัฐบาล]

“ที่ผมบอกก็คือเพื่อไทยอยู่ในผีประชาธิปไตยอยู่แล้ว และเป็นพี่ใหญ่ของผีประชาธิปไตยอยู่แล้ว แต่เวลาชี้แจงเนี่ยมันอาจจะคลุมเครือนิดหนึ่ง [...] อยากให้พี่ใหญ่แสดงว่า เฮ้ย ชัดเจน ปักหลักให้แน่นอนว่าไม่เอาเผด็จการ ไม่รวมเผด็จการ”

(สรยุทธ สุทัศนะจินดา กรรมกรข่าว, 28 มี.ค. 2566)

ตัวอย่าง 3 [หัวข้อการติเบตเรื่อง จุดยืนในการจัดตั้งรัฐบาล]

“ผมอยากให้คนเลือกผีประชาธิปไตยให้ถล่มทลาย และพรรคไหนมีจุดแข็งชอบคนไหนก็เลือกคนนั้น แต่สิ่งที่เราต้องการรู้เนี่ย เราจะสู้กับหนึ่งก็คือเผด็จการ ซึ่งเดี๋ยวกี้มีประเด็นว่าใครเป็นเผด็จการ ที่เผด็จการที่แผ่ร่างเข้ามาในประชาธิปไตยนี้แหละครับ คือตัวอันตราย”

(Thairath Online, 28 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าคำที่ขีดเส้นใต้ ได้แก่คำว่า “ผีประชาธิปไตย” “เผด็จการ” “เผด็จการที่แผ่ร่างเข้ามาในประชาธิปไตย” สะท้อนให้เห็นว่า ผู้พูดมองว่าพรรคการเมืองที่ลงสมัครเลือกตั้งเป็นผีประชาธิปไตยกับผีเผด็จการ และเห็นว่าการจัดตั้งรัฐบาลต้องคำนึงถึงจุดยืนนี้ การใช้ภาษาดังกล่าวจึงสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมือง กล่าวคือ สะท้อนให้เห็นจุดยืนของศิธา ทิวารีที่มีต่อการจัดตั้งรัฐบาลว่าเขาจะไม่ร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับกลุ่มอำนาจเดิม

1.2 การใช้คำสร้างใหม่ หมายถึง คำที่เกิดจากการคิดขึ้นใหม่ หรือการนำคำศัพท์ทั่วไปมาประสมกันจนเป็นคำใหม่ซึ่งให้ความหมายที่ต่างไปจากเดิม (แน่นน้อย บุญเนตร, 2529 อ้างถึงใน ปิยะวรรณ มากหอม, 2548) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง “ยกระดับรายได้” แก้ไขปัญหาคนจนเพิ่มอย่างไร]

“บัตรพลังประชารัฐ [...] มันไม่ได้ใช้เงินของพรรคพลังประชารัฐแม้แต่บาทเดียว หนักเข้าไปอีกมาตั้งเป็นบัตรลุงตู่ ไม่ได้เป็นเงินลุงตู่สักบาทเดียวเหมือนกัน มันเป็นเงินภาษีอากรของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นผมจะเสนอว่าไปเปลี่ยนชื่อ ต้องตั้งว่า**บัตรภาษี** แล้วถึงเวลาไปไหนเราบอกบัตรลุงตู่ ประชาชนก็บอก ไม่ใช่**บัตรภาษี**”

(PPTV HD 36, 26 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่าง พบการสร้างคำใหม่คำว่า “บัตรภาษี” แทนคำว่า “บัตรพลังประชารัฐ” หรือบางคนเรียก “บัตรลุงตู่” ซึ่งในที่นี้คำว่า “บัตรภาษี” หมายถึงบัตรที่ได้มาจากภาษีของประชาชน การสร้างคำใหม่นี้สะท้อนให้เห็นจุดยืนของศิธาที่มีต่อรัฐบาลเดิม และมองว่าการทำนโยบายมาจากการใช้เงินภาษีดังนั้นไม่ควรตั้งชื่อให้เป็นประโยชน์กับพรรคการเมือง

1.3 การใช้คำสแลง หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้อง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) จากการวิเคราะห์พบว่าศิธาใช้คำสแลง เช่น ห่วย ฟิน ชิง คนคุย นักสืบโซเซียล เครื่องด่าลุงตู่ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 5 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง จุดยืนในการจัดตั้งรัฐบาล]

“วันก่อนอีกเวทีหนึ่ง ผมก็บอกว่าลุงสองคนน่าจะควรกลับไปเลี้ยงหลานได้แล้ว พี่โรจน์ก้าวไกลนี้เขาเถียงผมซะ เขาบอกว่าเขาไม่เคยเถียงพี่ศิธาเลย ขอเถียงเรื่องเดียวเลย บอกที่บ้านผม พ่อแม่ผมบอกเลยบอกว่า คนอย่างนี้เอาไปเลี้ยงหลานก็**เจิง**ซะ”

(CH7, 11 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่างคำว่า “เจิง” เป็นคำสแลงที่ศิธาใช้เพื่ออธิบายถึงสมรรถภาพของ “ลุงสองคน” ซึ่งหมายถึง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ว่าไม่มีความสามารถ คำศัพท์ดังกล่าวนี้จึงเป็นการประเมินค่าบุคคล ทั้งยังสะท้อนให้เห็นจุดยืนของผู้พูดว่าอยู่คนละฝั่งกับบุคคลที่ตนกล่าวถึง

1.4 การใช้คำอุทาน หมายถึง คำที่เปล่งออกมาแบบไม่รู้ตัว เป็นคำที่สะท้อนความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้พูด การใช้คำอุทานเป็นลักษณะหนึ่งของภาษาพูดแบบไม่เป็นทางการ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547) จากการวิเคราะห์พบการใช้คำอุทานเพื่อใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก และประกอบการพูดแสดงความคิดเห็น เช่น โอ้โฮ โอ๊ย เอ๊ย เอ่อ แม่ง เว้ย เอ๊ย ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 6 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง การแก้ปัญหาการทุจริต]

“อย่างที่ผมสักรู้ที่หมอวรงค์บอก ยกเลิกแบงก์พัน ผมเชื่อว่ายกเลิกยันแบงก์ 20 นะครับ แล้วก็ใช้แต่เหรียญบาทเหรียญสลึงเนี่ย **แม่งก็ยังทุจริตได้อยู่ดี**”

(Thairath Online, 5 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่างเป็นสถานการณ์ที่ตัวแทนพรรคการเมืองอภิปรายและเสนอทางแก้ปัญหาการทุจริต นายแพทย์วรงค์ เดชกิจวิกรมจากพรรคไทยภักดีได้เสนอให้ยกเลิกการใช้ธนบัตรมูลค่าหนึ่งพัน เมื่อศิธาพูดต่อกีกล่าวว่า ยกเลิกธนบัตรทุกประเภทจนเหลือแต่เหรียญก็ยังคงมีการทุจริต ดังข้อความที่ว่า “แม่งก็ยังทุจริตได้อยู่ดี” จากถ้อยคำข้างต้นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ศิธามองว่าการแก้ปัญหาในรูปแบบดังกล่าวอาจจะเป็นปลายเหตุ และเขาไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามการใช้คำอุทาน “แม่ง” มาประกอบการพูดอภิปรายแม้จะดูไม่สุภาพ แต่ก็สะท้อนอารมณ์ความรู้สึก และผลที่ตามมาคือข้อความในช่วงดังกล่าวได้กลายเป็นกระแส (viral) ในสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่

1.5 การใช้คำแสดงทัศนภาวะ คือ การให้ความเห็นของผู้พูดต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผ่านการใช้ถ้อยคำสำคัญที่แสดงความรู้สึกต่อเรื่องนั้น ๆ (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562) จากการวิเคราะห์พบว่าศิธาใช้คำแสดงทัศนภาวะเพื่อช่วยแสดงความเชื่อมั่น และความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 7 [หัวข้อการติเบตเรื่อง ข้อเรียกร้องจากประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง]

“ผมสั้น ๆ นะฮะ ก็คือเอาคำว่า กระบวนการในการคัดสรรองค์กรอิสระเนี่ย ต้องเป็นอิสระอย่างแท้จริง แล้วก็คนที่เข้าไปนั่งในทุกตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล องค์กรอิสระ หรืออะไรก็แล้วแต่เนี่ย ทำเรื่องทุกอย่างตรงไปตรงมา และเห็นประโยชน์ของประชาชนเป็นตัวตั้ง ทำถูกให้เป็นถูก ทำผิดให้เป็นผิด เรื่องแบบนี้จะไม่เกิดขึ้นแน่นอนครับ”

(The Standard, 9 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่าง พบคำแสดงทัศนภาวะ “ต้อง...อย่างแท้จริง” “...แน่นอน” ดังที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง เมื่อพิจารณาพร้อมกับบริบทแวดล้อมที่ปรากฏจากกล่าวได้ว่า ศิธาต้องการสื่อสารเพื่อเน้นย้ำความสำคัญและความจำเป็นในการคัดเลือกร่างองค์กรอิสระให้มีความถูกต้องและยุติธรรมตามกฎหมายเกณฑ์การคัดเลือก

1.6 การซ้ำคำ หมายถึง การกล่าวถึงคำศัพท์ใดคำศัพท์หนึ่งซ้ำกันในประโยคเดียวกัน หรือต่างประโยคกัน แต่ยังคงอยู่ในประโยคเดียวกันอยู่ (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562) ศิธาใช้การซ้ำคำเพื่อเชื่อมโยงความให้มีความต่อเนื่องกัน ทำให้ผู้รับสารสามารถติดตามฟังได้ตั้งแต่ต้นไปจนจบ อีกทั้งยังเป็นการเน้นย้ำความหมายซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำที่กล่าวถึงได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 8 [หัวข้อการติเบตเรื่อง การแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในประเทศไทย]

“ปัจจุบันมีปริมาณความเป็นพิษที่มากขึ้นนะครับ ความเป็นพิษที่มากขึ้นเกิดจากอะไร เกิดจากพวกรถยนต์ พวกรถที่ใช้ น้ำมันดีเซลครับ รวมถึงรถที่ใช้ไบโอดีเซล เพราะว่าเครื่องยนต์บ้านเราเนี่ยออกแบบมาสำหรับใช้น้ำมันดีเซล เมื่อเราเอาไบโอดีเซลไปเนี่ย เอาไปใช้นะ มันเกิดความผิดปกติในการเผาไหม้นะครับ เพราะฉะนั้นก็เพิ่มปริมาณความเป็นพิษครับ”

(Ch7HD, 10 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่าง พบการซ้ำคำศัพท์ “ความเป็นพิษ” เป็นการซ้ำคำเพื่อเชื่อมโยงความให้ต่อเนื่องกัน ช่วยให้ผู้ฟังติดตามได้ ช่วยเน้นย้ำความหมายเกี่ยวกับความเป็นพิษ ทำให้ผู้ฟังเห็นความสำคัญของปริมาณความเป็นพิษที่เพิ่มขึ้น และเห็นถึงต้นตอปัญหาได้อย่างชัดเจน อีกนัยหนึ่งก็สะท้อนให้เห็นว่าศิธาเข้าใจปัญหาดังกล่าว

1.7 การใช้อุปลักษณ คือ การเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างสิ่งสองสิ่ง โดยที่ทั้งสองต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มความหมายที่ต่างกัน (Lakoff and Johnson, 1980 อ้างถึงใน กฤษภรณ์ จันทา และคณะ, 2562) จากการวิเคราะห์พบว่าศิธาใช้อุปลักษณเพื่อใช้อธิบายสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 9 [หัวข้อการติเบตเรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ]

“ทุกโครงการของทุกพรรคผมถือว่าจำเป็นต้องใช้หมด ใครที่บอกว่าหนึ่งหมื่นบาท หรือห้าแสนล้านบาทของพรรคเพื่อไทยแพงเกินไป ผมจะบอกให้ว่าแค่ซื้อเดียวไม่พอ ต้องมีต่อเนื่องอีกเยอะครับ ของเราคือเดือนละสามพันบาท แล้วให้ไปเรื่อย ๆ เพื่อไทยมองว่าต้องใช้ไฟฟ้าซื้อหัวใจขึ้นมาก่อน ของเรามองว่าให้น้ำเกลือละลายไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นทุกนโยบายของทุกพรรคสำคัญทั้งสิ้น”

(Matichon TV, 2 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่าง พบถ้อยคำอุปลักษณคือคำว่า “ซื้อ” “ไฟฟ้าซื้อหัวใจ” “น้ำเกลือ” แสดงให้เห็นว่า ศิธาเปรียบนโยบายการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของพรรคการเมืองเป็นเหมือนการรักษาทางการแพทย์ นโยบายดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ช่วยรักษาชีวิตประชาชนหรือทำให้คุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสื่อสารเพื่อสื่อนโยบายของพรรคอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 10 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง วิสัยทัศน์ของพรรคไทยสร้างไทย]

“ต่อไปครับเราต้องยอมรับครับว่า ปัจจุบันคนรุ่นใหม่เก่งมาก เราจะเป็นนั่งร้านเป็นเสาเข็มให้กับคนรุ่นใหม่ได้เข้ามาช่วยพัฒนาประเทศนะครับ เพราะฉะนั้นเราก็จะสนับสนุนในกลุ่มคนรุ่นใหม่”

(Nation Online, 22 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่าง พบคำว่า “นั่งร้าน” “เสาเข็ม” ซึ่งเป็นถ้อยคำแสดงอุปลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นว่า ศิธาเองประเทศเป็นเหมือนสิ่งก่อสร้างหรืออาคาร ส่วนตนเองและพรรคเป็นเสาเข็มหรือเป็นรากฐานของอาคาร บางส่วนอาจจะนั่งร้าน เมื่องานส่วนหนึ่งเสร็จแล้วควรเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามาทำต่อ การใช้อุปลักษณ์นี้เป็น การสื่อสารให้เห็นจุดยืนที่ศิธามีต่อคนรุ่นใหม่ในเชิงบวก และน่าจะเป็นหนึ่งในหลายปัจจัยที่ทำให้เขาได้รับความนิยมจากคนรุ่นใหม่

1.8 การใช้สทบท หมายถึง ลักษณะของตัวบทที่สื่อให้รู้ว่ามีความคิดหรือตัวบทอื่นอยู่ก่อนแล้วในตัวบทหรือข้อความที่กำลังวิเคราะห์ (จันทิมา อังคพณิกิจ, 2562) โดยลักษณะสทบทที่ศิธาใช้มักจะเป็นการนำคำพูดของบุคคลอื่นที่ได้เคยกล่าวเอาไว้แล้วก่อนหน้านำมาผลิตซ้ำในตัวบทเพื่อวิพากษ์วิจารณ์ และเพิ่มอรรถรสในการสื่อสาร ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 11 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง กระแสการเลือกตั้งของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา]

“คือที่บอกว่า ทำแล้ว ทำอยู่ ทำต่อเนี่ย ผมก็ไม่ว่าจะไปทำไม แล้วก็ควรจะหยุดได้แล้ว เพราะฉะนั้นเนี่ยจุดแข็งของเราคือ ถ้าเราเข้าไปเนี่ย ไม่มีโอกาสได้ทำต่อแน่นอนนะครับ **ทำแล้ว ก็แล้วไป ทำอยู่ ก็หยุดได้แล้ว ทำต่อ ก็ไม่มีทาง**”

(The Standard, 9 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการนำตัวบทที่มีอยู่แล้วก่อนหน้า คือ คำขวัณการหาเสียงของพรรครวมไทยสร้างชาติที่ว่า “ทำแล้ว ทำอยู่ ทำต่อ” ศิธาได้นำข้อความดังกล่าวมาอ้างอิงซ้ำในถ้อยคำของตน อีกทั้งยังมีการดัดแปลงตัวบทว่า “ทำแล้ว ก็แล้วไป ทำอยู่ ก็หยุดได้แล้ว ทำต่อ ก็ไม่มีทาง” การใช้ภาษาดังกล่าวนั้นนอกจากจะช่วยให้เกิดอรรถรสทางภาษาในการอภิปรายแล้ว ยังสื่อให้เห็นจุดยืนทางการเมืองของศิธาว่าเขาเป็นฝ่ายตรงข้ามกับพรรครวมไทยสร้างชาติ

1.9 การใช้โครงสร้างประโยคแสดงเหตุผล หมายถึง การใช้รูปประโยคที่แสดงความเป็นเหตุและผลของสิ่งต่าง ๆ การใช้ภาษาประเภทนี้จะสื่อให้เห็นวิธีคิด จากการวิเคราะห์พบว่าศิธามักใช้โครงสร้างประโยคนี้ และมักปรากฏคำเชื่อม “เพราะฉะนั้น” ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 12 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง “น้ำมันแพง ค่าไฟพุ่ง” ถ้าคุณเป็นรัฐบาลจะแก้ไขอย่างไร]

“แก๊สซึ่งเป็นพลังงานจากอ่าวไทยที่เราได้มาฟรี ๆ ควรเอามาให้ประชาชนใช้เนี่ย กลับเอาไปให้บริษัทเอกชนใช้ก่อน และประชาชนใช้ทีหลัง ตอนนี้อีกไม่กี่ปีก็หมด **เพราะฉะนั้น**เราจะโดนค่าไฟแพงซ้ำซาก เราต้องแก้ปัญหาด้วยการไปคุยกับนายทุนแล้วก็เบรกลัญญาอันนี้ไว้ ใช้เมื่อต้องการครับ”

(Top News Live, 9 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ศิธามีการกล่าวถึงสาเหตุของค่าไฟแพงว่ามาจากสัญญาระหว่างรัฐบาลกับนายทุน แล้วจึงสรุปว่า ต้องแก้ไขปัญหาด้วยการเจรจากับนายทุนเพื่อยุติสัญญาข้อตกลงนี้ การใช้โครงสร้างประโยคแสดงเหตุผลนี้ยังสะท้อนให้เห็นวิธีคิดในการแก้ไขปัญหานของผู้พูดด้วย

จากที่กล่าวไปจะเห็นว่ากลวิธีทางภาษาที่ศิธาใช้สัมพันธ์กันกับจุดประสงค์ของการสื่อสาร หัวข้อการตีเบตและผู้ร่วมสนทนา สะท้อนให้เห็นว่าภาษามีความสัมพันธ์กับบริบทและหน้าที่ทางสังคม เช่น แสดงจุดยืนทางการเมือง สะท้อนตัวตนของผู้พูด นำเสนอโนบายต่าง ๆ ให้ฐานเสียงของตนเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ในหัวข้อถัดไป

2. บทบาทหน้าที่ของภาษาในการสื่อสารทางการเมือง

ผลการศึกษาพบว่าบทบาทหน้าที่ของภาษาที่ศึกษาไว้ในสัมพันธสารการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ บทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมือง และบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอตัวตน โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 บทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมือง คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น ค่านิยม อุดมการณ์ทางการเมือง ภายในระบบการเมืองอย่างมีเป้าหมาย (วรัญญา ประเสริฐ, 2559) สอดคล้องกับลักษณะของรายการดีเบตเลือกตั้งที่ให้ตัวแทนของแต่ละพรรคการเมืองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นทางการเมืองที่กำหนดหัวข้อโดยผู้ดำเนินรายการ จากการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ได้แก่ การแสดงวิสัยทัศน์และนโยบายของพรรค การแสดงจุดยืนทางการเมืองของพรรค และการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมือง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 การแสดงวิสัยทัศน์และนโยบายของพรรค

บทบาทของภาษาในบริบทการดีเบตคือ การแสดงวิสัยทัศน์และประชาสัมพันธ์นโยบาย เพื่อแสดงให้เห็นถึงมุมมองวิสัยทัศน์ของพรรคและชี้ให้เห็นถึงแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ยกตัวอย่างเช่น นโยบายแก้ไขราคาสินค้าเกษตร นโยบายแก้ไขปัญหามลพิษ PM 2.5 นโยบายแก้ไขปัญหาค่าไฟ นโยบายสนับสนุนธุรกิจรายย่อย ฯลฯ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 13 [หัวข้อการดีเบตเรื่อง วิสัยทัศน์ของพรรคไทยสร้างไทย]

“สินค้าเกษตรครับจะต้องมีราคาสูงนะครับ เกษตรกรต้องสามารถกำหนดราคาสินค้าได้ กำหนดราคาสินค้าได้คืออะไรครับ คือในห่วงโซ่อุปทานห่วงโซ่ทางเศรษฐกิจ คนที่เหนื่อยที่สุดคือชาวไร่ชาวนาคือเกษตรกร คือคนที่ได้ผลประโยชน์น้อยที่สุด แต่คนที่เหนื่อยน้อยที่สุดคือนายทุนคือเจ้าของโรงสี คือเจ้าของที่มารับซื้อสินค้าเกษตรจากพี่น้องประชาชนแต่ได้กำไรมากที่สุดทั้ง ๆ ที่ตัวเองไม่เหนื่อยเลย ตรงนี้ต้องเปลี่ยนไปนะครับ”

(Nation Online, 22 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าศิธากล่าวถึงนโยบายแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรของพรรค โดยกล่าวถึงประเด็นสำคัญของนโยบายว่าจะต้องแก้ไขราคาสินค้าเกษตรให้มีราคาสูงขึ้น ด้วยการปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรเป็นผู้ตั้งราคาสินค้าได้เอง เนื่องจากปัญหาราคาสินค้าเกษตรเกิดจากที่นายทุนหรือเจ้าของโรงสีเป็นผู้ตั้งราคาสินค้า การสื่อสารที่แสดงวิสัยทัศน์ของศิธามักสะท้อนให้เห็นว่า พรรคต้นสังกัดของเขาต่อต้านทุนใหญ่และอยู่เคียงข้างกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อาจจะไม่มีอำนาจและยากลำบาก ทั้งนี้จะมาจากการที่พรรคไทยสร้างไทยต้องการฐานเสียงของประชาชนกลุ่มนี้ โดยหากมองในภาพกว้างของการหาเสียงของพรรคไทยสร้างไทยจะสอดคล้องกันอย่างมาก เนื่องจากในช่วงดังกล่าวจะมีป้ายหาเสียงของหัวหน้าพรรคคือคุณหญิงสุรารีตน์ เกตุราพันธ์ กอดกับประชาชนพร้อมคำโปรยบนป้ายว่า “พอกันที 8 ปีที่โคตรเหนื่อย” ป้ายหาเสียงดังกล่าวได้รับการพูดถึงในวงกว้าง เพราะเป็นรูปแบบของภาพเน้นอารมณ์ความทุกข์ของประชาชน

2.1.2 การแสดงจุดยืนทางการเมืองของพรรค

การแสดงจุดยืนทางการเมืองของพรรค นอกจากจะมีหน้าที่ยืนยันจุดยืนกับประชาชนแล้ว ยังมีบทบาทต่อนักการเมืองพรรคอื่น ๆ เพื่อการวางแผนพรรคร่วมรัฐบาลหรือฝ่ายค้านในอนาคต ผู้วิจัยพบว่าศิธามักแสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมา เช่น พรรคไทยสร้างไทยอยู่ในฝ่ายประชาธิปไตย พรรคไทยสร้างไทยจะไม่เข้าร่วมกับฝ่ายเผด็จการหรือพรรคร่วมรัฐบาลเดิม พรรคไทยสร้างไทยจะไม่เข้าร่วมกับพรรครวมไทยสร้างชาติที่นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และพรรคพลังประชารัฐที่นำโดยพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 14 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง จดแจ้งที่คิดว่าต่างจากพรรคอื่นคืออะไร เตรียมเงินเกมจัดตั้งรัฐบาลอย่างไร]

“การเมืองต้องพูดกันชัด ๆ ครับ ไทยสร้างไทยจะไม่ประนีประนอมกับพรรคเผด็จการและไม่สนับสนุนทุกกลุ่มเป็นนายกครับ”

(Ch7HD, 11 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการกล่าวถึงประเด็นการจัดตั้งรัฐบาลในฐานะตัวแทนพรรค ซึ่งศีกากล่าวถึงจุดยืนทางการเมืองของพรรคไทยสร้างไทยว่าจะไม่ร่วมมือกับพรรคฝ่ายเผด็จการ และไม่สนับสนุนทุกกลุ่มเป็นนายก ในบริบทนี้หมายถึง ไม่สนับสนุนพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ให้เป็นนายกรัฐมนตรี การสื่อสารประเด็นนี้เป็นเรื่องของการนำเสนอความชัดเจน กล่าวคือ ในช่วงเวลาดังกล่าวประเด็นทางการเมืองที่ถกเถียงกันทั้งในสื่อมวลชน สื่อออนไลน์ และในชีวิตประจำวันคือ ประเด็นการจัดตั้งรัฐบาล ว่าพรรคการเมืองใดจะร่วมกับพรรคใดได้บ้าง การประกาศชัดเจนเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการ และมีผลต่อคะแนนเสียง

2.1.3 การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมือง

ในบริบทของรายการตีเบตนอกจากผู้ดำเนินรายการจะตั้งคำถามเกี่ยวกับนโยบายและจุดยืนของพรรคแล้ว บางครั้งจะมีการตั้งคำถามเพื่อต้องการให้ตัวแทนของแต่ละพรรคแสดงวิสัยทัศน์ส่วนตัว ดังนั้นภาษาจึงมีบทบาทหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมืองด้วย ยกตัวอย่างเช่น การกล่าวถึงกระแสความนิยมของพรรคการเมือง ประเด็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ฯลฯ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 15 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง มองกระแสความนิยมของพรรคตนเองอย่างไร]

“ในเรื่องของกระแส ผมจะพูดอยู่เสมอว่ามันคือ กระแส กระสุน บ้านใหญ่ ที่นี้ในมุมมองของคนที่เราใจการเมืองจริง ๆ เนี่ย กระแส กระสุน บ้านใหญ่เนี่ย เวลาเราทำโพลเนี่ย กระแสมันจะเด่นชัดในโพล เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีกระแสโพลมันจะไม่ขึ้น กระแสมันคือเสียง แต่กระสุนมันคือเงิน และบ้านใหญ่มันคือคะแนน [...] ถ้าเกิดคนที่มีกระสุนกับบ้านใหญ่เยอะ พอมีเยอะเนี่ย ถึงกระแสน้อยก็ตามเนี่ย แต่ว่าคะแนนจะเยอะ ก็จะได้คะแนนจากตรงนั้น เพราะฉะนั้นก็ต้องบอกว่าเพล่า ๆ ลงนิดหนึ่งมันป่วนกันหมดแล้ว ที่กรุงเทพก็ป่วนกันหมดแล้วกับพวกที่มีกระสุนเยอะ”

(The Standard, 9 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่าง หัวข้อการตีเบตคือ มองกระแสความนิยมของพรรคตัวเองอย่างไร เป็นคำถามที่มุ่งเน้นถามความคิดเห็นส่วนตัวของนักการเมืองโดยตรง โดยศีกาได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้เกี่ยวกับกระแส กระสุน และบ้านใหญ่ ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับความนิยม เงิน และคะแนนตามลำดับ อาจตีความได้ว่า พรรคที่ได้รับความนิยมจะเห็นกระแสเด่นชัดในการสำรวจคะแนนประชามติ (Poll) ส่วนพรรคที่ไม่ได้รับความนิยมจะใช้เงินเพื่อซื้อสิทธิขายเสียง และการกระทำเช่นนี้ก็ส่งผลกระทบต่อความวุ่นวายทางการเมือง การนำเสนอประเด็นดังกล่าวนี้ก็เพื่อนำเสนอด้านลบของพรรคการเมืองที่กระทำการดังกล่าว และกระตุ้นเตือนประชาชนไม่ให้ลงคะแนนให้พรรคการเมืองเหล่านั้น

2.2 บทบาทหน้าที่ในการนำเสนอตัวตน

บทบาทของภาษาอีกประการหนึ่งคือ นำเสนอตัวตนหรืออัตลักษณ์ (Identity) ของผู้พูด ภาษาที่ผู้พูดใช้จะสะท้อนให้เห็นตัวตน จากการศึกษาพบว่าศีกาได้ใช้ภาษาเพื่อนำเสนอตัวตนของเขาในหลายมิติ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความชัดเจน จริงใจ และตรงไปตรงมา เป็นผู้ที่อยู่ข้างคนรุ่นใหม่ และเป็นผู้ที่เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 เป็นผู้ที่มีความชัดเจน จริงใจ และตรงไปตรงมา

จากการศึกษาพบว่า ศีกามักนำเสนอว่าเขาเป็นคนชัดเจน จริงใจ และตรงไปตรงมา สังเกตได้จากการเน้นย้ำความสำคัญของการเป็นนักการเมืองที่ชัดเจน จริงใจ และการกล่าวถึงประเด็นปัญหาสังคมอย่างตรงไปตรงมา ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 16 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง ถ้าพรรคได้เป็นรัฐบาล ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร]

“ตัวผมเองก็เป็นตัวตลกอย่างเจี๊ยงครับ อาจจะเป็นทหารมาก่อน แต่ว่าด้วยความที่เป็นทหารมาก่อนแล้วเราก็มักมีความคิดที่เป็นประชาธิปไตย แล้วก็พุดอะไรที่ตรงไปตรงมากับพี่น้องประชาชน สื่อสารกันตรง ๆ คัพท่ง่าย ๆ ไม่ต้องพุดอะไรให้งออย่างเจี๊ยง ผมว่ามันก็จะเป็นจุดแข็งอีกอันหนึ่ง”

(The Standard, 9 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่างดังกล่าว ศิธามีการนำเสนอตัวตนของตัวเอง โดยการกล่าวถึงภูมิหลังของตนเองว่าเคยเป็นทหารมาก่อนและมีแนวคิดสนับสนุนประชาธิปไตย ตนจึงเป็นคนพุดอะไรตรงไปตรงมา เน้นการใช้คำคัพท่ง่าย ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย

ตัวอย่างที่ 17 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง ต้นตอปัญหาฝุ่น PM 2.5]

“เขาที่เอ่ยนามไม่ได้นี้ใคร นายทุนหมายถึงใคร คือผมว่าเราต้องให้ความเป็นธรรมกับนายทุนด้วยนะครับ และจริง ๆ ไม่ได้เป็นการหมิ่นประมาทเขาจนครับ คือที่พุดกันเนี่ย ทุกคนกำลังหมายถึงบริษัทซีพีรีบหรือบริษัทเจริญโภคภัณฑ์”

(Thairath Online, 28 เม.ย. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าศิธากล่าวถึงชื่อบริษัทเอกชนในอัยคำ่ว่า “ทุกคนกำลังหมายถึงบริษัทซีพีรีบหรือบริษัทเจริญโภคภัณฑ์” ซึ่งก่อนหน้าอัยคำนี้ศิธามีการกล่าวไว้ว่า “เขาที่เอ่ยนามไม่ได้นี้ใคร นายทุนหมายถึงใคร” แสดงให้เห็นว่า การเอ่ยชื่อบริษัทเอกชนสำหรับนักการเมืองท่านอื่นเป็นเรื่องหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึง เพราะการกล่าวถึงบุคคลที่สามในเชิงลบอาจเป็นการหมิ่นประมาทได้ (เอกสิทธิ์ ศรีสังข์, 31 ธ.ค. 2566) แต่ศิธาคือคนเดียวที่กล้าเอ่ยถึงต้นตอของปัญหาให้ประชาชนทราบ

การสื่อสารและการเสนอว่าตนเองเป็นชัดเจน จังใจ และตรงไปตรงมาทำให้ภาพตัวแทนของศิธาในมุมมองของผู้ฟังเป็นคนตรง และหลายครั้งมักจะพุดด้วยภาษาระดับกันเอง ผู้วิจัยมองว่าการที่ศิธานำเสนอประเด็นเหล่านี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะพรรคไทยสร้างไทยต้องการคะแนนเสียงจากคนรุ่นใหม่ และตัวแทนของพรรคไทยสร้างไทยที่จะดึงคะแนนจากคนกลุ่มนี้ได้คือ ศิธา ทิวารี

2.2.2 เป็นผู้ที่อยู่ข้างคนรุ่นใหม่

ศิธานำเสนอตัวตนของศิธาว่าเป็นผู้ที่อยู่ข้างคนรุ่นใหม่ สังเกตได้จากการแสดงความเข้าใจต่อคนรุ่นใหม่ และสนับสนุนให้เปิดใจรับฟังคนรุ่นใหม่ ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 18 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง คิดเห็นอย่างไรกับการออกมาประท้วงของคนรุ่นใหม่]

“คนที่บอกว่าจะดำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันแล้วคุณไม่คุดกับเด็ก อีก 30 ปีคนเหล่านี้จะล้มหายตายจาก และเด็กจะโตเป็นผู้ใหญ่มา ตอนนีเด็กเปิดโอกาสที่จะคุด ขอฟื้นที่พุดคุด ขอฟื้นที่พุดกันด้วยเหตุผล แต่เราไม่คุดกับเขาเนี่ย ถึงเวลาอีก 30 ปีข้างหน้า เด็กเขาไม่มาเคาะฝาโลงแล้วก็บอกว่า เอ๊ย ขออนุญาตคุดหน่อย เขาไม่ทำแล้ว เขาอยากทำอะไรก็ทำเลยไม่ต้องมาเคาะ ตรงนี้เป็นสิ่งที่ [...] ต้องคุดให้เข้าใจตั้งแต่วันนี้”

(สรยุทธ สุทัศนะจินดา กรรมกรข่าว, 28 มี.ค. 2566)

จากตัวอย่างดังกล่าวมีการกล่าวถึงความสำคัญของการพุดคุดกันให้เข้าใจระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่ต่างกัน และเน้นย้ำว่าผู้ใหญ่ต้องเปิดใจรับฟังเด็กในตอนที่ยังมีโอกาส การสื่อสารประเด็นดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า ศิธายายมสื่อสารว่าเขาเข้าใจคนรุ่นใหม่และพยายามโน้มน้าวคนรุ่นก่อนให้สื่อสารและทำความเข้าใจกัน

2.2.3 เป็นผู้ที่เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์

ศิธานำเสนอตัวตนของศิธาว่าเป็นผู้ที่เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ สังเกตได้จากการพุดถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันกษัตริย์เป็นสิ่งที่สูงส่ง สถาบันกษัตริย์เป็นสิ่งที่ไม่ควรเกี่ยวข้องกับการเมือง และสนับสนุนให้สถาบันกษัตริย์อยู่ยงยืนสืบต่อไป ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 19 [หัวข้อการตีเบตเรื่อง คิดเห็นอย่างไรกับมาตรา 112]

“ผมมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผมอยากให้ทั้ง 3 สถาบันเนี่ย อยู่ยืนยงสถาพรไปจนหลังจากที่ผมเสียชีวิตไปแล้วเนี่ย ก็ให้ยืนยงอยู่ นี่คือความต้องการของผม”

(Top News Live, 9 พ.ค. 2566)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ศิธาให้ความสำคัญกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งการแสดงว่าตนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของประเทศ รวมถึงมีความปรารถนาให้สถาบันยังยืนยงสืบต่อไป ทั้งนี้ประเด็นนี้เป็นหนึ่งในหัวข้อตีเบตที่มักถูกถกเถียงกัน แต่ละพรรคมีจุดยืนต่างกันไป อย่างไรก็ตามศิธาได้นำเสนอได้อย่างตรงไปตรงมา

จากที่กล่าวไปทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่าในบริบทของการสื่อสารทางการเมือง ศิธา ทิวารีได้นำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมในขณะนั้น ภาษาที่เขาพูดจึงเป็นการสื่อสารที่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง ทั้งในแง่ของการแสดงจุดยืน การนำเสนอนโยบาย การสะท้อนวิสัยทัศน์ ฯลฯ กระบวนการดังกล่าวผ่านการคิดและการประเมิน เพื่อให้การสื่อสารเป็นประโยชน์ต่อเขาและพรรคไทยสร้างไทย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงกลวิธีทางภาษาที่ศิธา ทิวารี ใช้ในการตีเบตเพื่อหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 โดยพบกลวิธีทางภาษา ได้แก่ การใช้คำเพื่อแบ่งขั้วทางการเมืองซึ่งทำให้มุมมองของเขาต่อพรรคการเมืองว่าแบ่งเป็นกลุ่มก้อน และการจัดตั้งรัฐบาลควรคำนึงถึงจุดยืนทางการเมือง การใช้คำสร้างใหม่ เป็นการสร้างคำใหม่เพื่อใช้สื่อความคิดหรือความรู้สึก เนื่องจากคำที่มีอยู่เดิมไม่สามารถใช้สื่อความหมายได้ อีกทั้งยังพบการใช้คำสแลง ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ทราบความหมายโดยทั่วไปและอยู่ในบริบทสังคมปัจจุบัน การใช้คำสแลงช่วยลดระยะห่างระหว่างผู้ฟังและช่วยให้การสื่อสารของศิธาเข้าถึงผู้ฟังได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังพบการใช้คำอุทาน เพื่อช่วยแสดงอารมณ์ความรู้สึกประกอบการแสดงความคิดเห็นของศิธา ส่วนการใช้คำแสดงทัศนภาวะ ใช้เพื่อแสดงความเชื่อมั่นต่อสิ่งที่กล่าวถึงเพื่อเน้นย้ำให้ผู้ฟังเชื่อว่าเป็นเรื่องจำเป็นหรือเป็นเรื่องที่สำคัญ และยังพบการซ้ำคำ เป็นการซ้ำคำเพื่อเชื่อมโยงความทำให้ผู้ฟังติดตามฟังได้อย่างต่อเนื่องและเป็นการเน้นย้ำความหมายของคำให้ชัดเจนขึ้น อีกทั้งยังพบการใช้อุปมาอุปไมยเปรียบเทียบแบบเข้าใจง่าย เนื่องจากบางประเด็นทางการเมืองอาจเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ดังนั้นการใช้อุปมาอุปไมยจึงช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายได้รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบการใช้สัทพจน์ ที่ใช้เพื่ออ้างถึงตัวบทอื่นเพื่อช่วยเพิ่มอรรถรสในการสื่อสาร รวมถึงการใช้โครงสร้างประโยคแสดงความเป็นเหตุผลที่มักใช้เพื่อสรุปความและเน้นย้ำให้เห็นประเด็นสำคัญได้อย่างชัดเจน

ในมิติของบทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมือง พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการสื่อสารทางการเมือง โดยพบบทบาทหน้าที่ในการแสดงวิสัยทัศน์และนโยบายของพรรค เพื่อชี้ให้เห็นประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังมีบทบาทหน้าที่ในการแสดงจุดยืนทางการเมืองของพรรค โดยการยืนยันจุดยืนว่าอยู่ข้างฝ่ายประชาธิปไตย ต่อต้านเผด็จการ และไม่สนับสนุนฝ่ายอนุรักษนิยม นอกจากนี้ยังพบบทบาทหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมือง ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบรายการตีเบตที่มีผู้ดำเนินรายการเป็นผู้ตั้งคำถาม จึงอาจมีคำถามรายบุคคลเพื่อต้องการให้นักการเมืองแสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้น ๆ จากมุมมองส่วนตัว

นอกเหนือไปจากหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมือง ภาษาที่ศิธา ทิวารีใช้ยังมีบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอตัวตนของศิธา โดยพบการนำเสนอตัวตนของศิธาผ่านเนื้อหาหรือสารที่สื่อสารออกมา ได้แก่ การเป็นผู้ที่มีความชัดเจน จริงใจ และตรงไปตรงมา การเป็นผู้ที่อยู่ข้างคนรุ่นใหม่ และการเป็นผู้ที่เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์

กลวิธีทางภาษาและบทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมืองที่ได้กล่าวไปเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ศิธา ได้รับความนิยม ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นที่กล่าวถึงศิธาในสื่อออนไลน์ เช่น “ชื่นชอบแนวคิด ชอบความชัดเจน ชอบความตรงไปตรงมา ชอบความจริงใจของผู้ชายคนนี้จริง ๆ ศิธา ทิวารี” (Sorkorlao, 21 เม.ย. 2566) หรือ “ดีเอ็นเอเด็ดดี เหมาะมากจะอยู่ก้าวไกล แต่เสียดายแกยังยืนในโรงหนัง แต่ก็เข้าใจคนรุ่นใหม่ ถือว่าเป็นรอยัลลิสต์ที่มีสมองมาก เป็นตัวอย่างที่ดีของคนรุ่นใหม่ #ศิธา #ไทยสร้างไทย” (Atikit14, 30 มี.ค. 2566)

ผู้วิจัยเห็นว่าภาษาที่ศิธาใช้มีสถานะเป็นสัมพันธสารทางการเมือง หรือวาทกรรมการเมือง (Political Discourse) ดังที่ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) กล่าวว่า “วาทกรรมการเมือง” สามารถนิยามความหมายได้ 2 แบบ โดยอาจจะหมายถึงวาทกรรมของนักการเมือง หรือวาทกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเมืองซึ่งอาจจะสร้างโดยนักการเมือง สื่อ หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาและบทบาทหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมืองยังสะท้อนให้เห็นมุมที่น่าสนใจว่า การสื่อสารของศิธานำไปสู่ภาพตัวแทนเชิงบวกของฝ่ายประชาธิปไตยหรือพรรคร่วมฝ่ายค้านเดิม ในทางกลับกันก็นำเสนอเชิงลบต่อฝ่ายอนุรักษ์นิยมหรือพรรคร่วมรัฐบาลเดิม ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง “จัตุรัสอุดมการณ์” (Ideological Square) แนวคิดดังกล่าวนี้เสนอโดยพาน ไคก์ (Van Dijk, 2009) โดยกล่าวว่าในเชิงการสื่อสารอุดมการณ์ทางการเมือง ผู้ผลิตตัวบทจะกล่าวถึงสิ่งที่เป็นบวกของตนเอง และเน้นสิ่งที่เป็นลบของฝ่ายตรงข้าม นอกจากนี้หากฝ่ายตนเองมีประเด็นเชิงลบก็จะพยายามลดทอนด้านลบ ในทางตรงกันข้ามหากฝ่ายคู่แข่งมีประเด็นในเชิงบวกผู้ผลิตตัวบทก็จะหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึง ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิเคราะห์การใช้ภาษาของนักการเมืองท่านอื่น เพื่อให้เห็นการใช้ภาษาร่วมกันของนักการเมืองในฐานะที่เป็นวิภาษภาพหนึ่ง หรือมุ่งศึกษาภาษาของศิธา ทิวารี ในฐานะที่เป็นวาทกรรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กฤษฎกรณ์ จันทา และคณะ. (2562). “พันธง พันดวง” : วัจนลีลาการทํานายดวงชะตา ของนายลักษณะ เรขานิเทศ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 13(1), 142-159.
- ข้าวช่องวัน. (2566, 29 เมษายน). “ตัวจริงชิงสภา” เว็บไซต์ขั้ววิสัยทัศน์กับตัวแทน 9 พรรคการเมือง. https://www.youtube.com/live/Fk9ehy70lt0?si=ToP2R3O_39TEfwZV.
- จันทิมา อังคพณิกิจ. (2562). *การวิเคราะห์ข้อความ (Discourse Analysis)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชญาพร สิทธิศาสตร์, นริกันต์ ศรีสินธ์, พชรวิศา วรรณะ และวิไลศักดิ์ กิ่งคำ. (2566). การศึกษากลวิธีทางภาษาของ ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์. *วารสารภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย*, 9(1), 43-68.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2550). จาก “เจ้าพ่ออ่างทองคำ” สู่ “คนชนชั้นธรรมดาที่กล้าแฉ” : กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ในวาทกรรมการหาเสียงเลือกตั้ง. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 24(2), 271-296.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษา วาทกรรมในภาษาไทย*. โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นันทนา นันวโรภาส. (2558). *สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สถาพรบุ๊คส์ จำกัด.
- นิภาดา โพธิ์เรือง และศิริพร ภักดีผาสุข. (2566). นักการเมืองพาเราเดินทางอย่างไร?: การศึกษามโนอุปลักษณ์ [การเมืองคือการเดินทาง] ในวาทกรรมการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2562 จากมุมมองฉากทัศน์อุปลักษณ์และอุปลักษณ์วิเคราะห์เชิงวิพากษ์. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 41 (2), 31 -57.
- ปิยะวรรณ มากหอม. (2548). *สแลงในเพลงไทยสากลสมัยนิยม* [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. <https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2010/6873>.
- ไพลิน ทองสอดแสง. (2562). วัจนลีลาของ ธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม และ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2551). การเมืองคือการรักษาโรค: มโนอุปลักษณ์ที่สะท้อนผ่านถ้อยคำอุปลักษณ์ของนักการเมืองไทย. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 25(2). 132 -157.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). สแลง. <https://dictionary.orst.go.th/index.php>.
- วรัญญา ประเสริฐ. (2559). การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2559 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:90345.
- วิรัช วงศ์กัณน์ท้าวหนา. (2563). ภาษากับการสื่อสารมวลชน. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาพ กรังรัมย์. (2555). กลวิธีการโน้มน้าวใจในการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2554 ของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรและนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 31(1), 20-43.
- สรยุทธ สุทัศนะจินดา กรรมกรข่าว. (2566, 28 มีนาคม). LIVE รายการพิเศษ เลือกตั้ง66เปลี่ยนใหม่หรือไปต่อดอน ตัวตึง!!!. <https://www.youtube.com/live/gpGQ6NyCxXE?si=8jaF-L6Ukj0XMHkD>.
- อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ. (2558). ภาษาแห่งอำนาจ: การวิเคราะห์วาทศิลป์ของภาษากฎหมาย ภาษา การเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวិชาการของสังคมไทย: การวิเคราะห์วาทศิลป์ภาษาการเมืองไทย: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- อมรา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2547). วาทศิลป์ทักซิณ: วาทศิลป์กึ่งใจประชาชน. ในอมรา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ). *รู้ทันภาษา รู้ทันการเมือง*. น.149-169. ขอนคิตด้วยคน.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกสิทธิ์ ศรีสังข์. (2566, 31 ธันวาคม). หมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา แบบเข้าใจง่าย และรวม 9 ประเด็นข้อต่อสู้คดีหมิ่นประมาท ฉบับสมบูรณ์. <https://srisunglaw.com/หมิ่นประมาท-ต่อสู้คดีหมิ่น/>
- Atikit14. (2566, 30 มีนาคม). ดีเอ็นเอแดดดี เหมาะมากจะอยู่ก๊วไกล แต่เสียดายแกงยังยืนในโรงหนัง แต่ก็เข้าใจคนรุ่นใหม่ ถือว่าเป็นรอยัลลิสที่มีสมองมาก เป็นตัวอย่างที่ดีของคนรุ่นใหม่ #คิธา #ไทยสร้างไทย. <https://rb.gy/4t5yin>
- Ch7HD. (2566, 10 เมษายน). BIG DEBATE เชียงใหม่ : เปิดหน้าชน ขุนพลภาคเหนือ | 10 เม.ย. 66 | Ch7HD. <https://www.youtube.com/live/jlxlpknvLo?si=lFciQa26xBq5kcvj>.
- Ch7HD. (2566, 11 เมษายน). เลือกตั้ง 66 #วาระคนไทย BIG DEBATE เวที พะเยา | 11 เม.ย. 66 | Ch7HD. <https://www.youtube.com/live/jx7Eq6EHbY0?si=nBUvcgNllzRopw9S>.
- Nation Online. (2566, 22 เมษายน). DEBATE ประเทศไทย ส่งท้ายการเมืองระดับภูมิภาคที่กำลังเข้มข้น กับเวทีชี้ชะตานาคตประเทศ. <https://www.youtube.com/live/qDPRD99Lzls?si=ggvM-wlUBpUyIj00>.
- Matichon TV. (2566, 25 เมษายน). FULL VERSION : Reunion 4 ขุนพล กทม.เลือกตั้ง 66 "วิโรจน์-คิธา-สกลธี-สุซวัรี" : Matichon TV. <https://youtu.be/Fsg4NednEk4?si=kTkXCh-PiwNE2Lel>
- Matichon TV. (2566, 2 พฤษภาคม). LIVE : (รีรัน) ดีเบต มติชนxเดลินิวส์ "สงคราม 9 พรรค The Last War" ช่วงขุนศึกประจัญบาน. https://www.youtube.com/live/6E0wnmlxu70?si=rOWBtpCl81s_5N1u
- PPTV HD 36. (2566, 26 เมษายน). LIVE เลือกตั้ง 2566 | ดีเบตเลือกตั้ง 2566 โค้งสุดท้าย "ฝ่าวิกฤตประเทศไทย" / PPTV ดีเบต. <https://www.youtube.com/live/JSdXzffsZoM?si=weG72AdEnbfaudWO>.
- Prachatai. (2566, 15 กุมภาพันธ์). 'ทุนจีนสีเทา' ยังถูกทลาย 'ทุนไทยสีเขียว' เมื่อไรจะตรวจสอบ 'จิราพร' จี๊หลานประยุทธ์เอี่ยวทุจริต. <https://prachatai.com/journal/2023/02/102779>.
- Sorkorlao. (2566, 21 เมษายน). ขึ้นขอบแนวคิด ขอบความชัดเจน ขอบความตรงไปตรงมา ขอบความจริงใจของผู้ชายคนนี้จริง ๆ คิธา ทิวารี. <https://rb.gy/rmf0ej>.
- Thai PBS. (2566, 24 พฤษภาคม). เลือกตั้ง 2566: "คิธา ทิวารี" เป็นใคร?. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/328153>

- Thairath Online. (2566, 28 เมษายน). Live : ไทยรัฐทีวีเบต เลือกลงตั้ง'66 ประชัณนโยบาย "ปัดฝุ่น ปัญหาภาคเหนือ" | ThairathTV | 28 เม.ย. 66.
https://www.youtube.com/live/J3Xh3ln0PD0?si=owMFGC-_MSR9R0JM.
- Thairath Online. (2566, 5 พฤษภาคม). Live : ไทยรัฐทีวีเบต เลือกลงตั้ง'66 ประชัณนโยบาย "เศรษฐกิจ-ท่องเที่ยวภาคใต้" | 5 พ.ค. 66 | ThairathTV. <https://www.youtube.com/live/8-XCyfmDGVE?si=pYF8Zzl3XkoNRkQK>.
- The Standard. (2566, 9 พฤษภาคม). ดีเบต มองกระแส-ประกาศจุดยืน-โอกาสจับมือทางการเมือง? | THE STANDARD NOW MINI DEBATE.
https://www.youtube.com/live/ALPBWc3Mofl?si=TLHrKJoq8u_n8bRd.
- Top News Live. (2566, 9 พฤษภาคม). เกาะติดศึกเลือกตั้ง 2566 วิชัณตัวตั้งพรรคการเมือง | 9 พ.ค. 66 | FULL / TOP NEWS. https://www.youtube.com/live/6JiwRgg4nZ8?si=rvd4CfAjUYOO_e1a.

ภาษาอังกฤษ

- Brown, G. and Yule, G. (1983). *Discourse Analysis*. Cambridge University Press.
- van Dijk, T. A. (2009). Discourse and Ideology. In T.A. van Dijk (Ed.), *Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction* (pp. 379-407). Sage.

